

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szerkesztésére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyilatkozatai és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítottak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetéseket meg elfogadták:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécében: Schalek H., Dukas M., Oppelk A., Danbe G. L. és társai és Herndl. Brűben: Stern M.

Nyitási petítóra 10 kr.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztai önszegélyző szövetség«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Miként szerzünk ellenségeket?

A hegy ormáról hőszemecske pörög le, parányi hőszem, látszólag ártalmatlan; de a hegyi manók sürgő keze tova viszi, pusztító hatalommal táplálja, miglen óriássá növekedik és rombolva zuhan le a hegy-lakó szegény kunyhójára.

A társadalmi életben is vannak események, melyek némileg hasonlítanak a természeti katasztrófákhoz. Egyetlen szó, sőt ennél is kevesebb, az ajak biggyesztése. komoly nézés az ezer nyelvű hirből ma gyarázva, nagyitva és terjesztve semmivé tehetik azt a kevés szeretetet, melynek együtt kell tartania az emberiséget, ha nem akarjuk, hogy e föld poklunkká váljék. Ha részint óvatosan elpálástolt, részint kiméletlenül fitogatott ellenségeskedések eredetét kutatnók, okuk majd kivétel nélkül neveléses csekélységgé válnék.

Ezer meg ezer esetben csakis a hiú apróságokon kapás szelleme szerzi a békétlenséget. Egy kis kanapé pör hamar keletkezik az első helyért nők között lakodal maknál, keresztelőknél, sőt a kevésbé ünnepies kávéasztalnál is; csakhogy czivi lizált századunknak »műveltebb női«, ha az »első helyet« vagy előlépést kénytelenek megadni, nem szórják egymás ellen a harag és düh szavainak záporát, hanem az epe titokban terjed bensejünkben.

A szegény és gazdag szomszédok irigységéből, lenézéséből származó ellenszenvet át megy a megszokás és szülői tapintatlan parancs folytán a gyermekekre is, kik utcán, iskolában kerülnek vagy folytonosan bántják egymást. Így tart ez évekig. Gyermekek koruk homályos emléke követeli jogát s bár nem tudnának fölvilágosítást adni róla, mégis a mellett maradnak, mert már tíz-husz évig nem váltottak egyetlen szót sem s a mig élnek, nem is fogják tenni.

A művelődés embere nem ismeri az efféle nyílt, becsületes hadüzenetet. Minél szilárdabb gyökeret vert keblében a régi gyűlölet, annál mézesebb mázósabb; ez a harag okát nagyon jól tudja elpálástolni s a helyett, hogy becsületesen, őszintén bevallaná ellenségével szemben s utját találná a kibékülésnek, alattomban, mások által kerülő úton igyekszik annak ártalmára lenni. Mindig az irigység előzi meg iker-testvérét, a gyűlöletet. Lépten nyomon találkozhatsz e mérges lappangókkal. Az életnek zajongó piacán, hol a férfiak biztos állásért küzdenek úgy, mint a szép nőknek virágokal behintett, látszólag sima utján. Sovárgva pislog a föld koronái után, dicsőséget, becsülést szeretettel néz s rágalmozza jobbmódu, tehetséges felebarátját. Ebből az a kétségbeesés, irigységetelzés vonható le, hogy az embernek

teljesen jelentéktelennek kellene lennie, hogy ne legyenek ellenségei, mert ezek a sötét árnyékhoz hasonlítanak, melyet a sikernek teljes fénye vet. És ez való, mert minél magasabban áll valaki, annál több az irigye.

Megszoktuk, hogy az irigységet a legnyomorultabb bűnök közé soroljuk; de csak képzeljük magunkat a szegény helyzetébe, ki éhezve húzódik félre és mig mások dorbézolva ülnek az életnek terített asztalánál, az alig képes egy lehalló morzsát találni s érezni fogjuk, mily nehezére es'k, hogy zavartalan örömmel vagy közönyvel nézze boldogabb embertársainak bőségét. De nem is csoda. A szerence szárnyain ülő ember minél kevésbé érdemelte meg előhaladását, annál feltűnőbbben ragyogtatja előnyös helyzetét, szerénysége, önismerete hiányozván, utóbb teljesen bele éli magát s hiszi, hogy a sors különös kedvezésére ő valóban rászolgált s őt az valóban meg is illeti. Hogy a hasonló, sőt érdemesebb társak ezt neki soha meg nem bocsátják, arról tudni sem akar, sőt hiszi, hogy idők múlva őt új helyén megszokva, megadják ama tisztelést, melylyel az igaz érdemnek oly szívesen adóznak. — Pedig a szerence ezen gyermekei jól tudhatnák, hogy a boldogok bámulatos könnyűséggel szereshetnek barátokat a nélkülözők s a sors által mellőzöttek közt, mert az emberi természetnek

A „Muraköz“ tárczája

Egy hideg kéz.

Irta: Bolygó Karesi.

Harmadikat csöngöttek, mire Kemény kapitánnyal beszéltam.

A kalauz éppen a kocsi ajtaját szándékozott bezárni, mikor egy fiatal pár közeledett felénk s ugyanazon szakaszba lépett, ahol mi álltunk.

Édeskes modorban csevegtek, miből azt kelle következtetnem, hogy vagy szökevény szerelmesekkel, vagy új házassággal kerülünk egy helyre. Az sem valószínűtlen; hogy egyenesen az esküvőről jönnek és nászútra kelnek. —

A zimankós novemberi lég Grácz környékén szürő hideggel volt tele s az útasok gondosan bújjak meleg ruhájuk redői közé.

Egy éles fűtőre zakatolni kezdett a mozdony, a vonat pedig néhány perc múlva már a hegyek közt rohogott. ...

Az ösmeretlen pár tovább bizalmaskodott; úgyet sem vetett reánk.

Mi meg a kapitánnyal valami síksági útvonal tervén tépelődtünk. ...

Úgy delután négy órára járhatott az idő. A kapitány elösvonta téréképét, hogy folytaassa számvetéseit. Mig ő munkájára hajlva ékkép szötte gondolatát, addig én — már unalom-űzésből is — felszemelem ulti társaimat nézegettem.

A férfi körülbelül 30 éves, a nő jóval fiatalabb lehetett. Beszélgetésük valami gazdag bécsi nagynéne körül forgott. A nő következetesen azt kívánta,

hogy az idei látogatásból a nagynéni hagyják ki, de a férfi ellenkező követeléseken állott.

Itt a nő megtagadva nemének kiváltságos ősi szokását, a nélkül, hogy az utolsó szó az övé lett volna — elhalgaltott.

Azonban nem sokáig tartott a csönd, mert a férfi megint társalogni kezdett és terjedelmesen elmesélte családi összekötéseit, minden áron Zágrábba akarta vinni a szép asszonyt, ki sehogy sem állott rá, amiért a férfi kőroszszakadigi ostromolta, mig végre a nő kénytelen-kelletlen engedett is.

Erre újabb szünet állott. be. A vonat megálló helyre ért.

Az indóház udvarán semmi forgalom nem mutatkozott, sőt eltekintve néhány le és föl szálló fázékony utastól, a vasuti szögökön kívül ember sem volt látható.

Kis vártatva a vonat odább rohogott.

A kapitány még mindig elmerengve rajzain, föl sem vette fejét.

A fiatal pár ekkor tört a harmadik témára. Ha jól emlékszem, egy örökklendő birtok időelőtti eladását pengették. A nő bizonyos nem ez a z d a s a t i elv alapján nem óhajtott olyan vagyont, amely amugy is túl van terhelve. A férfi ellenben sérődött hévvel viatta, hogy ősei emlékét nem hajlandó megaláznai azzal, hogy könnyű szerrel túladjon rajta.

Amint kivethettem, ez volt a férfi legérzékenyebb oldala.

— Sajnálom — folytató — hogy sem atyád házában, sem a nevelőben nem igyekezted megérteni, hogy a nemesi hitoktól megválni egyértelmű az őök megtagadásával. Ez az eredmény annak, ha a gyakorlatias polgári nevelés rideg hasznát kíván szerzeni a tiszta kegyelet rovására.

Ez az okozata egy oly oknak, mely némely lélekbe rejőzve a napi szükséglet kedvéért képes megelégedni akármilyen falusi magánnyal, sőt közömbös szemmel nézni az elődök jogainak idegen kezekre kerülését... Ne érts félre, megbántani a világot sem akarlak, de lásd be, hogy csak nő vagy, kinek értékét egyedül én adom meg: férjed... Mem szabad oly eszméket vallanod, melyek nekem zokon esnek s ha már egyszer feleségem lettél, kötetlenségem velem érezni, velem gondolkodni.

— Édesem! tulleptél azon, ami a figyelmes férj kötelessége szerető hitvese iránt: a gyöngédség határain. Leplexetlen tudatlannak nevezesz, megvonva tőlem a nő befolyás-jogát gonddal küzdő férjére. Nyársopolgári ivadéknak tartasz... Ez mind hagyjani! de hogy tiszta nézetem k e g y t e l e n s é g e k jelened ki, ez fáj. S ha ma, a mézes napok elején ily keserű poharat itatsz velem, tartanom kell attól, hogy jövőm bántón alárendelt szerepkörre leszz kárhóztatva.

— Ilma! ismétlem, te gyöngé nő vagy, ki — elősmerem — tulzolt viselkedésemet finoman metsző bírálatt akarod ellensúlyozni. Azonban ne tévedsz szem elől, hogy családod ellenszenvét polgárszűleldeiránt teljes két évi fáradság árán sikerült legyőzöm... Ha ma azon vagy, hogy enyémnek nem kedves dolgot szándékozol vállalni tenni, úgy a legserencsétlenebb kilátásokkal kezdem meg pályafutásomat. — Szűleim nemes büszkesége ellen származásom tiltja tennem.

A nő néman temette arcát szébkendőjébe. Azt gondolom — sirt; legalább zibáló keble ezt árulta el.

Férje pedig egykedvűen szemlélte a hegyvidéket.

egyik kiváló jellemvonása, hogy érdemül rója fel a magasan állók barátságosságát és hálás is tud lenni érte. Nem csupán a keresztényi szeretet, hanem az ész is áthidalhatja az irigység ösvényét. A kellő pillanatokban nyújtott adomány, barátságos szó a földi isteneket könnyen hívő tömeg bálványává teszi.

Mit szólunk a czimkorsághoz? Ezzel is számolnunk kell, mert amaz apró, de jelentékeny szócskákhoz tartozik, melyek a hiúság piacznán nagyon is gyakran képezik a foglalót s mert azok, a mint köszöntés alkalmával karunk kisebb vagy nagyobb kört von a levegőbe, pártfogókat vagy ellen-segeket szereznek.

Nagyon nehéz a gyűlölködést elkerülni ott, hol leküzdhetetlen ellenszenv nyilvánul alaposan vagy alaptalanul, mindegy. Ha egyeseknek arcvonásunk, orrunk, szemünk, vagy beszédmodorunk nem tetszik, készen van s állandó részéről irányunkban az antipathia.

Gyakran hatalmunkon kívül esik, hogy jó benyomást gyakoroljunk felebarátunkra, mert teljesen tanácstalanul állunk a rokon-és ellenszenv titkoszerű hatása alatt. A mily hű odaadásba, sőt néha áldozatba kerül egyetlen valódi hű barát megszerzése, ép oly kevés kell ahhoz, hogy ellenségeket szerezzünk.

Ellenségeskedés és gyűlölség, ha már meg van a társadalmi érintkezésben, legalább maradjon a küzdőtérben, hol a férfiak harcolnak a létért, ne fészkeljék magukat a női szivekbe s ne lépjék át a ház küszöbét. Az ellenség árthat ugyan, de nem alacsonyíthat le, míg ellenben az ellenségeskedés táplálásra kicsinyes és nyomorult, mert a harag és gyűlölködés nem egyéb gyöngeségnél.

Különfélék.

— **Adakozás.** A nagyfalvai (strahoni-neczi) kápolnában fellállítandó orgona részére Pecsornik Ferencz, Baumhack Fri-

gyes, Ditrich János és Szocsits Mihály urak egyenként 2—2 frtot voltak szivesek adományozni, mely összegért fogadják az illető urak e helyen is hálás köszönetünket. Nagyfalva, 1892. nov. 20. A közs. előjáróság.

— **Figyelmeztetés.** Ma d. u. tartja a helybeli kisdédvő-egylet választmányi- és közgyűlést. Tárty: óvónök kandidálása és választása

— **Eljegyzés.** Dr. Csempesz Kálmán letényei ügyvéd özv. Wezel Simonné leányát, Róza kisasszonyt, — Grünfeld Mór, tótfalvai vendéglős pedig Hirschl Miksa, n. kanizsai lakos leányát, Frida kisasszonyt jegyezte el.

— **Zalavármegye törvényhatósági bizottsága** 1892 évi november hó 30 án délelőtt 10 órakor Zala Egerszegen az új gyűlésteremben rendkívüli közgyűlést tartand, melynek kizáró tárgyát a vármegyei választott bizottsági tagok sorában a f. év végén történő kilépés, a tagsági képesség elvesztése és elhalálozás folytán megüresülő, illetőleg megüresedett tagsági helyeknek az 1892. évi XVI-ik t.-cikk értelmében választás utján leendő betöltése iránti intézkedések képezik.

— **Az orosz „leány-kvartett“** Röder nő vérek hangverseny körútja Magyarországon. Zsófia hegedű, Emilia gordonka, Lola mély hegedű; Róza zongora. Sajátágsos játéka a véletlennek, hogy egy családban négy leánygyermek születik s mindegyik kiváló, egyszerű tehetséggel megáldva. Az orosz Röder család volt ilyen szerencsés, a távoli Odessában született Zsófia, Emilia Ló'a és Róza, már gyermekkorukban nagy hajlamot mutattak a zenére és a szűők elhatározták, hogy művésznökké képezetik gyermekeiket. Kétféle tanítók vezetése mellett a négy leányból művésznő lett, még pedig mindegyik más-más hangszeren úgy, hogy párját ritkító összezet képeznek. Zsófia a hegedűművésznő, Emilia, gordonkaművésznő

Lola a mély hegedűt játssza é: Róza zongoraművésznő. A rendkívüli érdekes „leánykvartett“ most érkezett meg Franciaországból és Angliából, hol óriási sikert aráltak. Csáktornya — mint már jeleztük — f. évi december hó 11 én (vasárnap) lesz az érdekes hangverseny megtartva. Belépti-jegyek előjegyezhetők Fischel Fülöp helybeli könyvkereskedésében.

— **Sárközi csáktornyai jeles magyar zenekara** e hó 27-én — vasárnap — este a „Hatytyu“-vendéglőben hangversenyt rendez. A zenekar tagjai kérik e helyen is a t. közönség szives pártfogását. Mi is ajánlunk derék zenészeinket a t. közönség jóakarataiba.

— **Csáktornyai tárházak r. t.** A „csáktornyai tárházak részvénytársaság“ igazgatósága egyezséget kötött a magyar ipar-és kereskedelmi bankkal a tárházakban elhelyezett árukra nyújtandó előlegek tárgyában. A f. hó 23-án tartott rendkívüli közgyűlés az egyezményt magáévá tette, az alapszabályok megfelelő módosításáról gondoskodott és az igazgatóságba beválasztotta Schoenberg Pált, a magy. ipar-és kereskedelmi bank elnöket.

— **Öngyilkossági kísérlet** Gecsek István gecskoveci (iráneczi járás, Horvát ország.) illetőségi csavargó szolgát a csáktornyai csendőrkök elfogták s a csáktornyai városi börtönbe zárták. A csavargónál 25 frt készpénzt találtak, amit — agymond — úgy kéragetett össze. Az elzárt szolgál e hó 21-ikén d e a börtönben felkötötte magát, de ideje korán elválták a zsinetet s megmenették életét. Az öngyilkos-jelölt erre kést rántott elő s azonnal akart magában kárt okozni. Alig tudták az őrkö lefegyverezni, akikkel — erős természetű levén — szembeszállott. Később összeszűzött mindent, ami kezéigébe került. Illetőségi helyére to'onczzoltatt

— **Másodtermés.** Miksavárott a plébánia kertjéből egy másodvirágzású almafa

— **Jobb is lesz nekünk idejekorán szabadabb tenni magunkat,** hogyszem egy hosszú élet kinjait viseljük. Tégy, amint jónak látod. — így szól a feleség, mire fölnyitotta a kocsi ablakát s kihajolt rajta.

Kalapja fátját a rohanó szél egyszerre ronggyá tépte. — Mit gondolt a szenvedő asszony, — ki tudná megmondani!

E közben pillanatok teltek. A fagyos szél haragosan fűtött a rohanó vonat mellett, és minél gyorsabban robogtunk, viharra növe annál élesebben dűlt nekünk.

Aztán csak pillanat! és sebtiben fölszakította a kocsiajtót, a kihajló nő pedig félelmetesen megragadta, hogy magával rántsa s a száguldó kerek alá vessen.

A váratlanul meglepő látvány a férj tagjait megdermesztette. Csak én, én nem vesztettem el hidegvérmet s oly óriási erővel kaptam a szerencsétlen teremtés után és oly képzeltelen gyorsasággal rántottam vissza a kupéba, hogy a rázkódástól az ablakok csörömpölve törtek ezer darabbá.

Szegény elalélt.

A robajra a kapitány is föluggrott s nyomban a vésszelszökhöz lépett.

A vonat rögtön megállott.

Az állomási orvos kis idő múltán megnyugtatt bennünket. A nőt hirtelen ijedségen kívül egyéb baj nem érte.

En azonban a hallott szövtátság után öngyilkossági kísérletet sejtven, megvizsgáltam a kocsi ajtáját s mihamar rájöttem a baj nyitjára.

A bamba kalauz az ajtót kívülről nem kapcsolta be. Ez tette lehetővé, hogy a kavargó vihar könnyen föltéphethe...

Már ekkor érkezettnek láttam az időt, hogy erkölcsprofesszori voltomnál fogva fölvessem a versengő házasságok közt az egyetértés és béke kérdését. Hisz es esetben nem illehet a hivatalosság vádjá.

Valóban a békülés igen édes volt; — úgy hiszem, tartós is lesz... A rémtület miatt felféhré lett asszonyka végre egészen magához térven, köszönetet rebegett, miközben hálásan nyúlt jobbjom után. De alig fogta meg, már is a borzalom bizonyos nemével eresztette el. — szölván:

— Menüire hideg kéz, s még is mily meleg cselekvésre kész.

Túlvilágból.

I.

Kopogtat valaki
Menyország kapuján...
Zörg az egész kapu,
Úgy rázza a kaján:
„Eresszettek már be!
Oly rég kopogtatok —
Nem tudjátok, hogy én
Fejedelem vagyok?!”

Igy kiabál... De biz
Nem hallja meg senki...
Nagy sokára mégis
Péter kiszól neki:
„Távozzál, távozzál
Népeknék zsarnoka!
Nálunk — menyországban —
Ninosen hely számodra.

Elvezted a sok jót
Ott alatt a földön...
Zsarnoktád, kizsoltad
Népedet örökkön —

Illik, hogy most az ég
Boszut álljon érte,
Távozzál, távozzál!
Számunk ezzel vége.”

II.

Kopogtat valaki
Menyország kapuján...
Alig meghallható
Az ütés oly silány.
Péter kiszól ismét:
„Ki az? ... Ki kopogtat?”
„Szegény koldus vagyok —
Dicsérljük az Urat!”

E szavakra Péter
Kinyitja a kaput...
S az Úr egy csillagon
— Legottan — oda fut:
„Megállj Péter! ... Ki az?
Vedd elő a lisztát!”
De a mint kitekint,
Megzsanja, kit ott lát.

Kétszenvedett arcu
Koldus van künn térdén:
„Péter! nem kell liszt; Várjuk őt már régen.”
Es a szegény koldus —
E szavakkal megy be:
„Dicsértessék az Úr
Jézus Krisztus neve!”

Farkass Károly.

gyümölcsét küldötték be hozzánk, melyet még a fagy beállta előtt szakítottak le. A leszakított ágon négy alma van, melyek közül az egyik teljesen ép és kifejelett.

— **Csavargók elogatása.** A helybeli csendőrség a közelebbi napokban több csavargót fogott el, kik a vidéken pénzt, ruhaneműt loptak s csaltak ki a lakosoktól. Így: Sopár József zsedényi sertéspásztor Határ-Órsön fordult meg s ott magát orvosnak adván ki, holmi orvosság féléért többektől pénzt csalt ki, úgy ó. mint Keresztник György, Balics Pál s Kerszinger István dráva-vásárhelyi lakos napszámok a járásbíróság börtönében vannak. Utóbbiak azért, mert mint a helybeli vasúti állomás teherszállító raktárában működő napszámok okt. 31-én este a Varasdra menő vonat egyik kocsiját ki nyitották s abban egy ruhaneműt tartalmazó ládát feltörték s kiürítették.

— **Megyei hírek.** Ő Felsége arczképét N.-Kanizsa város részére Kovács Etelek a. másolja azon képről, melyet Benczur Gyula festőművészünk Pestmegye tanácssterme számára festett. — Zalamegye virilistájának 1893. évi névjegyét az igazoló választmány egybeállította. A kimutatás szerint megyénk első virilistája gr. Pestetics Tass Iló, a ki 36 990 22 kr adót fizet; 60 bizottsági tag van, kiknek egyenes adója az ezer frtot meghaladja; az utolsó virilista adója 265 frt 42 kr. — Állandó választmányi ülés lesz decz. 5-én a törvényhatósági biz. közgyűlésben felveendő ügyek közgyűlési tárgyalásának előke-zítése végett. — N.-Kanizsa a villamos világitás érdekében Franz Lajos vállalkozóval fogja a szerződést megkötöni. — Novi utbiztosság Ács Györgyöt nevezte ki megyénk főispánja. — A zalaegerszegi polg. és középkereskedelmi iskola ifjúsága ünnepeit rendezte az erdélyi színészet 100 éves évfordulójának és Katona József halhatatlan emlékére írták szüneteltetésére 100-ik évfordulójának emlékére. Az orsz. gazdasági egyesület kertészeti szakosztálya a néptanító falkolái díjazására kitűzött pályadíjak egyikét, 100 frtot Tóth Lajos zala mihályi tanítónak ítélte oda. — Dr. Schosberger Károly boszniai orvos N.-Kanizsán oltárhoz vezette Grünfeld Berta kisasszonyt. Ugyanott Matkovics Sándor városi tanácsos leánya, Aranka 4 éves korában meghalt.

— **Hazai hírek.** Az új miniszterium f. hó 21-én mutatta be magát a főrendi és képviselőházban. Az országgyűlés 23-án megkezdte újabb működését. — Wekerle Sándor miniszterelnök tiszteletére a fővárosi polgárság f. hó 23-án este fényes fáklyásmenetet rendezett. — Wekerle Sándor miniszterelnök nyilatkozata szerint a választott megyei tisztviselők is fizetésjuttatásban fognak részesülni. — Hajdúdorogon új görög-katolikus magyar püspökség fölállítását tervezik. — A budapesti vikárius, Csélik Nándor cz. püspök január 1-én foglalja el helyét. — A múlt évben 1 millió frt ment külföldre tőlünk konyakért. Hazánkba 686.000 frt árt vittek ki. — Az Adria gőzhajazási társaság Stefánia hajója a dalmát partok mentében összeütközött az Arrigo nevű hajóval s elsüllyedt. Több ember oda veszett. — Órási pariszakiskolát állított fel Budapesten a kereskedelmi miniszter s azt e hó 22-én meg is nyitották. — A Fiume közlében fekvő Crkvenicza horvát község József főhercegnek ajándékozta a városhoz tartozó régi Frangepán kastélyt. — A lelkesítő okmányok bélyegmentessége. Az igazságügyi miniszter arról

értesült, hogy a lelkesítő okmányok az anyakönyvi kivonatokat, családi értesítők és lelkesítő bizonyítványokat, melyeket a telekkönyvi betétek szerkesztése alkalmával a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése céljából állítanak ki, vonakodnak bélyegmentesen kiállítani, holott ezek a törvény értelmében bélyegmentesek. Miután ez a körülmény a betétek szerkesztését nagy mértékben hátráltatja, az igazságügyi miniszter felhívta a közoktatási minisztert, hogy utasítsa a főhatóságok lelkészeit arra, hogy az ily ügyekben kiadott lelkesítő okmányokat a következő záradékkal: „Kiállítottok bélyegmentesen a betétek szerkesztése céljából” lássák el.

— A személyazonosság igazolása a postán. A közösi előjárók eddig sok esetben díjat szedtek, ha valakinek személyazonosságát bizonyították postai küldemény felvehetése céljából. A belügyminiszter most elrendelte, hogy a postai küldemény címzettjei személyazonosságának és névaláírásának, a postai kézbesítő okmányokon való igazolása és hitelesítésért a közösi előjárók díjat nem szedhetnek, mert az előjáró ezt hivatalból köteles teljesíteni.

— **Bitka nagy termés.** Az imént befejezett répatakarulás alkalmával, dacára hogy sok volt a panasz a nyár igen kedvezőtlen, aszályos időjárása miatt, mely a répafejlődést megakasztotta, mégis sok felé olyan rengeteg répatermések mutatottak fel, a melyek már csoda számban is mehetnek. Így az oberndorfi falföldi pámosi postamesternél 688 métermázsos Nagy István szentmiklósi tisztartónál 600 métermázsos termelt katasztrális holdankint, olajbogyóalakú répa Klein Ignác ongai bérgazdaságában 726 métermázsos Stégh Henriknél Ó-Kéren 862 métermázsos 52 kiló takarult katasztrális holdankint. Mamuth répa pedig többek közt báró Wesselényi sztróbi uradalomban 790 métermázsos. Beleg Gyergelynél pedig Soósmezőn 1248 métermázsos termelt katasztrális holdon! A mostoha nyár után ezek mindenesetre phänomenális hozamok, az okok pedig ott rejlenek, hogy a kedvezőtlen időjárás ellen-súlyozta egyrészt a jó kezelés de főleg az igen jeles répamag, mely az elmondott esetekben is Mauthner Ödön budapesti magkereskedőtől került. A talajok hol e rengeteg termések takarultak, többnyire homokosagyg szerkezetűek, Soósmezőn hol egy holdon majdnem 1300 métermázsos termelt a talaj agyagos volt, kevés szamosi iszappal.

— **Most jelent meg a Pallas nagy lexikon 1. füzeté.** Mellékletek: ázsiai népfajok. Abauj-Tornamegye térképe. Arad város tervrajza, Arany termelés. Az Alpövek Ára 60 fillér. Mutatványfüzeteket készséggel küld Fichel Fülöp könyvkereskedése Csáktornyan.

— **Magyar Géniusz** társadalmi, irodalmi és művészeti hetilap (szerkesztik: Hevesi József és Karczag Vilmos) 43., 44., 45. és 46-ik számai küldettek be hozzánk. A beküldött négy szám nem kevesebb mint 50., legnagyobb részt aktuális érdekű, pompás kiállítású képpel van illusztrálva. Közleményeik szintén főleg a hét eseményeivel foglalkoznak. Kiemeljük a regényeken, költeményeken kívül a következőket: Harcz a koszorukért, a budai honvédszobor, Hentzről, A régi és új berlini nagykövét, Cselka Nándor, Irányi halála, Ferencz Ferdinánd főherceg. Dr. Wekerle Sándor az új miniszter elnök, Miniszterválság (számos képpel), Szapáry lemondása sat. sat. A Magyar Géniusz megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára: félévre 5 frt. Melegen ajánljuk e kitűnő, illusztrált heti lapot t. olvasóink figyelmébe!

— **Zalamegye** összes jegyzője, ügyvédje, körorvosa és hivatalnokai figyelmébe: Épen most jelent meg Zalamegye nagy képes

naptár. 1893-ra, mely a zamatos szépirodalmi részen kívül a magyar állam és Zalamegye közigazgatásának teljes tiszti cím- és névtárát tartalmazza a legújabb hiteles adatok nyomán. A fennni naptár elkerülhetetlenül szükséges minden föld-birtokos s kereskedő részére, utóbbiak szét-küldésénél nem nélkülözhetik. Ára 45 kr., bérmentes szétküldéssel 50 kr. Kapható a kiadónál, ifj. Wadits József könyvkereskedőnél, Nagy-Kanizsán.

— **Előfizetési felhívás** „Anyós-dalok” című versfüzetemre, mely 140 eredeti élel-czes (nem bank) nótát tartalmaz. Ezek egy-től egyg tréfaság, oroszlanyrésze vakmerő vagy merő vak, sok az itentelenség látsza-táig lázító. Czelja 1) jobb erkölcsre térítini az anyóst, 2) ó-kos tanácsal ellátni a napa-sújtott vót, 3) előre fölfegyverezni a nyötelenit és 4) bárányfelhővel tarkítva föl-deríteni az olvasó-világot. Ára bérmentve egy forint, mely anyósmaroktól száiz a cho-lerától fertőtlenített legyen. Gyűjtőnek csu-pán háromra adatik egy tiszteletpéldány s egy anyós, ha még nincs neki. Kelt Zala-Egerszegben. 1892. november 5-én. Várossy Mihály, tanár.

— **„A Magyar Nők Lapja”** e hó ele-jén kezdte meg tizenegyedik évfolyamának utolsó évfolyadóját. A ritka támogatás, melylyel a legintelligensebb magyar nők bennünket kitüntettek és az általános rokonszenv, melylyel lapunkat a magyar nők körében fogadják, arról tesznek tanúságot, hogy a „Magyar Nők Lapja” nélkülözhe-telen szellemi szükségletnek fel-l meg és hogy hivatását a magyar nők igényeinek megfelelőleg teljesíti. Az új évfolyadóját jelen gondoskodtunk arról, hogy a „Magyar Nők Lapja” tartalmát az eddiginél is élénkebbé tegyük és annak szerkesztésé-kiváló írócsunk, Maróth Erzsébet vezetésé-re biztuk a ki a legelőkelőbb fővárosi írők támogatásával a lapot olyan magaslatra emeli, hogy a hasonnemű külföldi sziklapok között is első helyet foglaljon el. Kiadó-hivatalunk nem riad vissza semmi anyagi áldozattól és ingyen bocsátja rendelkezésre a „Női szépség művészetének” tankönyvét összes előfizetőinknek. A „Magyar Nők Lapja” előfizetési ára egész évre 6 frt, fél-évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr. Az előfizetési pénzeket kérjük a „Magyar Nők Lapja” kiadóhivatalának (Budapest IV., Kishid-utca 9) beküldeni.

— **Uj siker.** A nemrég lefolyt brüsszeli kiállítás alkalmából a kiállítás elnöke a következő levelet intézte a gr Esterházy Géza-féle cognacgyarhoz, mely e kiállításon tudvalegőleg a diszoklevelet az aranyaéremmel nyerte el: „Különös és kiváló örömmel szolgál, hogy Önökkel tudathatom, mi-kép kiállításunk zsűrije a küldött és kiállított cog-naecat oly kitűnő minőségűnek találta, hogy azért a legnagyobb kitüntetést: a diszoklevelet aranyaéremmel ítélte oda. Midőn e kiváló és jelen-tekény sikerhez, mely egyszerűsággal hazájuk cog-naoiparának sikere is, szinte szerencsés kivánataimat nyilvánítottam, tudatom egyszerűsége, hogy a diszoklevelet és az aranyaéremt egyidejűleg elküldöttük. Üdvözlétem. stb.

Szek. üzenetek.

Baja B. Még csak most köszönhetem meg a Lendva vidékének leírásáról küldött apróságot. Nemcsak a szöveg, de a csinos rajzok is ügyes kézre vallanak. Érdeklődéssel olvastam Üdvözlőt! — Nova F. A tarca és a versek megítik a mértéket Mielőbb megjelennek. Perla k. S. F. A mala taticának a nép örülni fog. Kérnek több ilyen, vagy muraközi népdalokat. Köszönöm a küldeményt.

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JOZSEF

S srednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vrom. — Sve pošiljke tišće se nadzrija no vlnah, naj se pošiljaju na ime **Margitai Josefa** urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjizara **Fischel Filipova** kam se predplata i obnane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna čena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četverti leta . . . 1 frt

Pojedini broj koštaja 10 kr.

Obnane se poleg pogodbe i šal računaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki utijeđen jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ C. „Čakovečke Sparkasse“, „Medjimurske Sparkasse“, i t. d.

Potrošek duhana vu ljetu 1891.

Duhanski dohodek, kaj ga ima orsag, vu neprekidnom je razvitku. Magjarska imala je već lanjskoga ljeta čisti dobiček od 28.49 milijuna forinti, a kak je ljeta 1890. taj višak iznosil samo 24 milijuna, moremo se već ovoga leta nadjati višku od preko 30 milijuna forinti.

Duhanskim prihodom upravlja erar zevsema neodvisno od ostalih prihodah. Uprava ima svoj lastoviti direktorium, kejem su podčinjeni računovodstvo, odkupni uredi, fabrike i trafike. Direktor centralne uprave je ministarski savjetnik Gränzenslein.

Centralna uprava odučuje tulikajše o tom, gdje i komu se more dozvoliti sadjenje duhana. Minuloga ljeta bilo je vu našoj monarkiji 689 mestah, gdje se je duhan sadil; gojiteljah bilo je 13.337, a površina zasadjena duhanom iznosila je 80.423 katastralnih mekotah. Povoljno vreme bilo je vu prilog vrlo dobrom prirodu, koga je vu vsem bilo 644.629 meter centov, vu vrednosti od 12.195.178 forinti (ljeta 1890: 534.343 meter centov). Poprечно je anda na jednog producenta došlo 48 met. centi, a jer se je meter cent poprečno odkupljiv za 18 for 93 kr., to je poprečno vsaki producent dobio 890 for.

Orsag klasificira duhan vu izabrane fele a) i b), koje plaća poprečno po 29

do 32 for. zatim vu duhan 1, 2 i 3 razreda i vu prosti duhan ter odpadke. Naj višeša čena, koja se plaća po meter centu, je 53 for. za duhan iz Četneka Duhan I razreda plaća se po meter centu od 23 do 55 for., duhan II. razreda od 17 do 44 for., duhan III. razreda od 12 do 38 for., odpadci sa 6 do 8 for. Ljeta 1891. rodilo je duhana I. razreda 146.761, II razreda 235.589 i III. razreda 174.299 meter centov. Ostale su bile zbirane fele i odpadki.

Erar je odkupil duhanski prirod za 12.195.178 for., od koje svote odpada na austrijsku duhansku upravu 7.156.696 for., a na magjarsku 5.038.489 for. Po katastralnoj mekoti, bil je anda poprečen prihod od 148 for. 19 kr. Iz inozemstva uveženo je finese duhana za magjarsku upravu 38.996 meter centov poleg čene od 4.84 milijuna forinti. Zvun toga uveženo je gotovih duhanskih fabrikatah za 256.933 for. 61 kr, iz inozemstva, i za 16.953 for. 73 kr. iz Austrije.

Vu Magjarskoj i Horvatskoj bilo je ljeta 1891. 13 duhanskih fabrikah, vu kojih je vodilo posluvanja 242 činovnikah i 13.438 težakov. Ove su fabrike obtelele 15.291.34 kilogramov domačeg i 3.956.256 kilogramov inozemskog duhana. — ili skupa 192.476 meter centih. Načinjeno je vu vsem 49.639 duhana šnofanca, — 2.110.290 kilogramov finog duhana za pušenje,

13.683.880 kilogramov navadnog pušena duhana, 1.983.014 kilogramov cigarah, — 867.522 kilogramov cigaretah, vsega skupa 18.694.356 kilogr. Naproti ljetu 1890. izkazuje se prirast sa 8.58%.

Vu celom učinjeno je 408.18 milijunah komadah cigarah naproti 355.45 mil. kom. vu ljetu 1890.

Spomenka je vredna produkcija neki felih. Tak je načinjeno: raznih inozemnih vrstih 190.65 milijunah komadah (ljeta 1890.: 115.32 mil.), — Virginkah 55.13 milijunah komadah (1890.: 49.18 mil.), — Britanikah 39.32 mil. ko. (1890.: 33.11 mil. kom). — Kratkih 19.95 mil. kom. (1891.: 33.11 mil. kom.), — Trabukah 16.47 mil. kom. (1890.: 8.60 mil. kom). — Milares 12.80 mil. kom. (1890.: 5.96 mil. kom). — Portoriko 12.31 mil. kom. (1890.: 37.54 mil. kom.), — Regalitas 4.95 mil. kom. (1890.: 9.25 mil. kom.), — Kube D su izpušene. Specialitet načinjeno je 13.58 milijuna komadah.

Vsake fele cigaretah načinjeno je 533.95 milijuna komadah proti 435.64 mil. kom. vu ljetu 1890.

Fabrikacija cigarah napredovala je anda za 14.83%, a cigaretah za 22.56%.

Prodani materijal imel je vrednost od 39.900.164 for. (ljeta 1890. 37.791.984 for.)

Poprечni potrošek cigarah, duhana i šnofanca iznosil je po duci: 1. cig. i cigaretah ljeta 1891. 56.26 komadah, ljeta

Z A B A V A.

I.

Jedna reč na drugu.

Nieki bogati gospodin dal je svojega sine, koj je nižje škole u svojem rodnom varašu zvršil, na visoku školu u Pariz, da se tam za život podpuno izobrazi i doktorom postane. Već je prošlo pol godine i više odkad je sin u Parizu pohadjal sveučilište, kad na jedan krat po varašu se šetajući, zpaži slugu svojega oca, koj je baš jednoga i drugoga spitavejuć njega iskal.

Mora se vzeti, da je to u ono vrijeme bilo, kad nisu u svakom selu pošte nameštene bile niti pak telegraphi samo onak, iz Kraljevca v Kottoribu, iz Kottoribe v Dubravu, iz Polstrave u Čakovec i t. d., igrali kak je to danas.

Anda za mladomu gospodinu kakovu vlist poslati ili donesti, moral je sluga osobno u Pariz putovati.

Kada pak je mladi gospon slugu svojega oca u Parizu na pijacu zpažil, sav osupnjen ga po imenu zazove: „Ah Joska, kaj tebe simo nosi — kaj je doma — kaj je novoga?“

„Nije puno novoga mladi gospodin, jedino da je njihov lepi gavran, kojega su lani od jagara dobili, pred desetimi dani na naglom poginul.“

„Oh siromaški ptić“ — odgovori mladi gospodin. — „A kaj mu je falelo, da je tak na naglom poginul?“

„Ha poginul je zato, jer se je mrcina prenajel.“ veli sluga, „a to onda kad su naši konji jedan za drugim svi pocrkali.“

„Kaj? Oni liepi četiri zelenki mojega oca su pocrkali? — Pak kak se je to dogodilo — kaj je mozbit maršečka kuga na našem imanju buknula?“

„Ah kuga nije buknula“ — odgovori sluga — „nego su se odviše zmučili vozeć vodu, kad nam je grad gorel, a ipak nije ništ hasnelo, zgorelo je sve do dna skup sa svimi stanji u gradišću.“

„Za Boga miloga!“ — zakriči mladi gospodin od straha — „Zar je ništ liepi grad zgorel? — Pak kada je to bilo?“

„Je ljudi na sprovodu njihovoga pokojnoga gospodina oca nisu na ogenj pazili; sprovd je bil podvečer, pak su pri tom nosili bakle — morala je koja iskra nekam frenuti i nesreć je bila gostova — takova najmenjša iskrica zna najveću nesreću donesti,“ odgovori sluga.

„Oh ti nesrećni poštonosec!“ zavikne od boli i žalosti mladi gospodin. — „Dakle

je moj predobri otac umrl. — A kaj dela sada moja sestra onak ostavljena od oca si, sama u samoći?“

„Je baš radi nje je i pokojni gospodin umrl, jer se je preveć žalostil,“ kad je njihova gospodična sestra diete rodila a nije mu znala za oca. Novorođjeni je snažni dečec.“ — Drugo doma nije ništ novoga, doda još k tomu.

I ovak daje jedna rieč drugu.

II.

Vračitelj zubne boli.

Dva lenjaki, koji su se već dugo po svetu okolo povlačili, jer su bili za delo prelomi ili nespretni, dospeli su na zadnje u veliku nevolju, jer su im novci zmanjkali, a nisu znali gdje bi je na hitrom vzeli. — Utom su se sledeće zmislili:

Pri nekoliko hižah su si sponili kruha, kojega nisu za hranu svojega lienoga tele, nego za prevaru trebali. Iz toga kruha su oni mesili i napravili male kruglice iliti pilule, koji su s-prohladom staroga i stranjenoga drevna posipali, za da budu kak apothekarske pilule izgledale. Zatim su kupili za nekoj krajcar pri židovu crieno pofarbana ili žuto pisanoga papira nekoliko ar-

1890. 52 57 komadah. 2. duhana : ljeta 1891 0 88 kilogr., ljeta 1890 0 88 kilogr. 3. snofanca ljeta 1891. 0-01 kilogr., ljeta 1990 0 01 kilogr.

Vu inozemstvo izvezeno je domaćih produktah 1891. 34.059'5 meter centi vu vrédnosti od 647'131 for, na proti 24.324 meter centi vu vrédnosti od 462.150 forintah vu predprošlom ljetu.

IZ POVESTI MAGJARSKE.

VIII.

Štefan V. (1270—1272) vojuval je takaj proti Ottokaru, nego ravno kak i otec. — Sklopil je znjm mir i zatem ne dugo poradi jednoga nemrtudljivoga jshanja vumrl je. — Sin :

IV. Ladislav Kun (1272 -1290) obnovil le s Ottokarom boja, i to zato : buduó hababurzškoga Rudolfa kakti njegovoga zavveznika za nemškoga cesara spoznati hotel nije. Vu bitki na polju Morve zgubil je življenje Ottokar. Tak su postali Magjari prvim temeljiteljem zmožne habsburške hiže. Medtemoga Ladislav računa se med najslabeše krale, poradi neúdoorednoga življenja i lehkoće svoje. Najmre mati njegova bila je iz pokolenja Kunah, i zato se je Ladislav jedino s Kuni pajdasil, — znjimi se je veseljil i neredno življenje vodil. Kuni utajuó se vu kraljevsku podporanje, delali su tak, kak su sami hoteli ; — zato su nekoi izmed velikašah Ladislava zapreti dali i onda stopram iz vuze pustili, kada jim je obećal pobolšanje življenja. Po oslobedjenju je i doistine zakvaljil Kune; nego potlam je opet vu starinsku falingu prepal, — doklam nazadnji odure ga i Kuni, po triuh izmed njih mužkarcah zaklati ga dadu. Sina neimajuó, naslednik mu je postal :

Andras III. (1290 -1301). Andrasa II vnuk, kojega je koruniti dal, proti njemu borili su se tri za tronuš. Najglasoviteši izmed ovih bil je napoljitianski Robert Karol, kojega su nekoliko velikaša na tronuš pozvali. Vu Zagrebu dali su ga i koruniti Andras vumrl je prez odvetka, (raó je bil

otrovan) i vu njem je mužka svrž Arpadske korenike izmrla, — koja je više 400 let vu magjarskoj domovini kraljuvala.

Po smrti Andraša III. nije bilo zakonitoga naslednika za tronuš. Narod imal je pravicu poleg slobodne volje svoje, kralja si izabrati. Buduó pak nisu bili vu spora-zumljenju koga da bi izerali bili, — odóepil se je orsag na dve strani. Jedna stranjavka na preporuóenje rimškoga pape zerala je Robert Karola ; a druga pod vod,om glasovitoga Matjaša Csák, stopram 12 let staroga :

Venceslava (1301 -1305), sina óeskoga kralja Venceslava, koruniti dala. Puóuvši to óeski kralj, da mu sin neredni naóin življenja vodi, i da zvrhu toga na óelo nje govu stranjavku papa cirkenvo prokletstvo je izrekol, óinel si je sina s korunom skupa vu óesku zemlju. Magjari nisu hoteli trpeti, da bi se papa vu njihove posle mećal, jako su se hladno držali preporuóenom Robert Karolu i Robertu Szavarskoga Otto za kralja izerali.

KAJ JE NOVOGA ?

Novo ministarstvo.

Njegovo Veleóanstvo imenlaro je novo ministarstvo prošli tjedeni ; i to : dr. Wekerle Sándora za prezša i za ministra financije Hieronymi Karola za ministra nutrešnjih poslov, za ministra poljeg persone kralja Tisza Lajoša, za ministra trgovine Lukáts Bélu, za ministra pravosudja Szilágyi Dazsó, za ministra grofa Bathlen Andraša, za ministra bogóstvja i škole grofa Csáky Albina, za ministra domobranstva baruňa Fejérváry Gézu, za ministra horvatskoga ministra Josipovits Imbru.

Zahvala.

Gospoda Pecsornik Ferencz, Baumhack Frigyes, Ditrich János i Szocsits Mihaly dali jesu za vu strahoninskoj (Nagyfalva) kapeli postavljene orgule svaki 2 - 2 frte. Za koje

peneze se ovde lépo zahvaljuje obóina Nagyfalva.

Samoubojstvo vu vojskah.

Dr. Louguet, francuzki doktor i kotrig zdravstvenoga véci vu Parizu, obóodanil je statistiúki študij o samoubojstvu vu evropskih vojskah. Evo prizova kaj nam ga pokazuje taj študij. Popréko na 100,000 soldatov prikazan je samoubojstveni pomor : vu Belgiji sa 24 od 1885. ljeta do 1888., Egleskoj sa 23 od od 1881. do 1885 ljeta, vu Siskoj sa 20 od 1873. do 1889, vu Spanjolskoj sa 14 od 1885. do 1889, vu Francezkoj sa 46 od 1862. do 1869. i sa 29 od 1870. do 1886., vu Italiji sa 40 od 1874. do 1889., vu Prajzkoj sa 60 od 1873 do 1889., vu Austriji sa 122 od 1875. do 1889 ljeta. Kak se vidi, najviše se sluóajov samoubojstvenoga pomora događaju vu našoj monarhiji, ter se more reóti, da samoubojstva predstavljaju petinu pomora vu aastriánskoj vojski. Tulakaj e vu vojski prajzkoj i talijanskoj propóeni broj je velik i neprestance raste. Propóeni broj soldaókih vu kolonijah i vu Inlijah je 48, a Algiru 63 na 100.000. vu talijanskoj Afriki je 75.

Dohodek siemuckoh kneza nadbiskupa.

Povodom novoizebranog nadbiskupa dr. Kohora javljaju, nadbiskup ima 7 imanjah s površinom od 47.593 hektara zemljišća na vž vanje. Kapital, koji je investiran na ta imanja psecenjuje se (sarca se) na 20 milijunah forintu. K tomu dohaljaju još veake fele drugi veliki dohodki, koji uvrećaju olomaókog kneza-nadbiskupa po dohodkih na prvo mésto od cirkenvih dostojanstvenikah vu našoj monarkiji. Kakti veleposjednik nadkriiljuje gv vu Austriji jedini vladajuó knez Liechtenstein, koji posjedje 115.000 hektarah.

Rumunjski plebanó dr. Lukacia.

Ovaj puntar stil je 12. novembra pred debrecinskim sudom Osaóka oblast tužila ga je, da je putem štampe (novinab) potical na mržnju proti Magjari,om Lukacia branil je odvóenik (úskal) Corojan. Obedva su naprvo

kušev (jer pri svakoj prevari moraju raznovratne farbe pripomagati) ; papir su zatim na óetverouglaste komaóice razrezali i u svaki takov komadió papira su po šest do osam pilulah zamotali i sad stemi pakleci na varanje prostih i jednostavnih ljudih se odputili.

Jeden je odišel naprvo u trgovišóe, gde je baš senjem bil, te je zašel u kórmu, u kojoj se je najviše ljudih naóti nadjal. Tam si je zapovedal fertal vina, ali pil nije, nego je óisto zalostno u jednom kutu sedel, z-rukom se je držal za lice, na pol glasno je slivkal i previjal se je nemirno sad na ovu, sad na onu stranu.

Posteni seljaki i gradjani, koji su u kórci bili, mislili su, da ov siromaški ólovek mora strašnu i veliku zubnu bol imati. — Ali kaj je tu moóti pomoci ? — Milovali su ga i batriveli stim, da bu veó pređla, zatim su svaki svoju óešu pili i dalje se o sejmju i današnjoj trgovini dišputovali.

Medjutim dojde i on drugi stepibleb u istu kórcu. Sad su se obodva lopovi véóinili, kak da jeden drugoga na ovom svetu još nigdar nebi bil videl, — jedan drugoga nije niti poglednul. Na jedan krat, dok je veó i ov drugi za stolom sedel i svojega fertala pil, zapazi, kakti iz nenada onoga

prvoga, gde u kuta slivóe i od boli se previja, da se hoóe pretrgnuti.

„Dragi prijatelj“ veli mu. — „Óini se da imate strašnu zubnu bol“ — i stem ide nomalo prvi k njemu. — „Ja som doctor Snaucius Rapuncius Krakus iz Trafalgara“ — veli nadalje, jer ovakove stranjške i žnehke reóti moraju uvijek kod prevarah svoj del podpomagati. — „Ako vi moje pilule proti zubnoj boli probati hoóete“ veli nadalje. — „Tak vam dobar stojim, da s-jednum, najviše s dvemi se ove nesreóni boli ov hip i za sve veke vekoma amen oslobodite.“

„Ah da bi to Bog dal !“ Zaskóti na to on drugi k pov.

Sad zvadi taj zmožni doktor Rapuncius iz šepa jeden órleni paklec te preda betežnomu jednu pilulu iz njega, koju mu naloži, da si na boleói zub metne i gore pritisne.

Na ovo su svi gosti u kórci glave u vis zdigli i jedan za drugim je išel u kut k-betežniku, za da ovo óudoóineće vraóenje iz bliza vidi.

Sad si moji vredni óitatelji mogu predstaviti, kaj se dalje dogodilo. — Kad je betežnik prdu pilulu na zub metnul i stisnuvši lalovke skupa, ju na zub pritisnul, zakrióal je, koliko je samo mogel. To se je doktoru dopalo. Sad je bol — reknel je — pretrgnjena, te mu je hitro drugu pilulu

predal, da šnjom to isto, kaj i s-prvom učini. Sad je na jedan krat sva bol prestala. Betežnik od veselja skoóti gore, obriše si smrtini pot iz óela, kojega onde niti nije bilo, te na stran se obrnuvši, zvadi tobož skrovno iz svog praznog bugjilarisa nekakov falat skup zmotanoga papira — tobož, da je banjka — te ga stisne med velikimi hvalemi svojemu osloboditelju doktoru iz Trafalgara, kakti za nagradu u ruku.

Komedija je bilo dobro zmišljena i za ove dva stepiblebe hasnovita, jer kak se samo po sebi razumeva, hotel je svaki od prisutnih jedan paklec od tih nepresežnih i spasonosnih pilulah imati. Doctor je sada počel svoje paklece, kojih je imal pri sebi do petdeset, svakoga po trideset i tri krajcara tržiti i za kratek óas je sve do jednoga prodal.

Vkanjljivci su se svaki na svoju stran razišli, ali su se potlam na dogovorenom miestu našli, gde su za dobljene novce pošteno obeduvali i zdravo izsmehavali one, koji su tak bedasti bili, pak su kruhove kruglice tak skupo od njih kupovali.

Pamtite : Tko kaj takovoga zna, oni si na drugih miestih novce služi, a nebež poselih i po sejmih s pokrpanimi ili dapaóe i sdrapanemi óžzmani okulo. Pri nas se ovak vrlo gusto vkanjuje. Pazite !

postaljah, da je obtuženik samo branil pravice Rámunjah, koja tobož Magjari krša, da se zaradi toga nemre obsuditi. Sudci su medtemtoja jednoglasno potvrdili vsa tri pitanja o krivnji, na kaj je Lukaciu obsudjen na jedno ljeto orsačke vuze (rešta), na štrof od 500 for. i nošenje stroškov. (I to je još za takvoga puntara premalo).

Pučanstvo Grönlandije.

Statistički ured u Kødnu objelodanil je popis pučanstva u Grönlandiji, obaljen ljeta 1890. Po tom je onda ondij stanovalo 10 516 osoba, med njimi 309 Evropejcov. Broj žnaab vekši je od mužkarcov. Od ljeta 1480. pov nožalo se je pučastvo za 50%.

Ladislav pl. Szögyény-Marich.

Novoimenovani austr.-magjarski poklisar u Berliinu, rodil se je 12. novembra 1841. u Beču, gde je onda njegov otec b i referent a potlie podkancelar obstojašve magjarske dvorske kancelarije. Szögyény se je školal u Beču, ter je nakon svršeniuh navukah se vezdasojim ministrom Kállayem putoval po Evropi. Ljeta 1861. stupil je u székesfehérvárskoj varmegji, od kud izhadja njegova familija, kakti vicenotarius u javnu službu, 1862 postal je fitkal ter je vse do ljeta 1867. služil kod. kraljevste table u Pešti kakti vježbenik. Istoga ljeta postal je veliki sudec i začastni veliki notarius u Székesfehérváru, Ljeta 1869. došel je u orsačko spravišće kak pristaša Sennyev. Kad se je ova stranjka ljeta 1875. razišla, ostal je on divjak vse do ljeta 1878, kad je prešel u liberalnu stranjku. U financialnom odboru i u delegacijah on je živo nazočen bil jer je bil izvršitelj o vanjskih poslovih Ljeta 1882. postal je financ minister, a Szögyény drugim odjelnim predstojaikom u ministeriumu vanjskih poslov. Več od majaša 1883 zvišen je bil na prvog odjelnog predstojaika, kojim je i ostal vse do decembra 1890. kad je na mesto baruna Orczya preuzel ministarstvo a latere

Szögyény bil je zastupnikom ministra vanjskih poslov u doticaju s vanjskimi poslaniki, u delegacijah i u poslovih s magjarskim kormanjemom. Poleg toga je bil šef carinko-političkog odjela ter prezeš vsih trgovečko-kontraktnih konferencijah. U svih tih svojstvih odlikoval se je vanrednom okretnošću i rědkimi sposobnostmi. S pokojnim kraljevičem Rudolfom bil je tak sprijatelj, da je Rudolf ostavil za njega pred svojom smrtju pismo, kojim ga je zamoli, da vredi njegovu ostavštinu. Otec novog poklisara, judex curiae L. pl. Szögyény, ima denes 87 ljetah, ali je tak čil, da živim interesom sprevađja vse dogodjaje. Mati mu je vumela pred dvimi ljetmi. Poklisar je oženjen s Marijom barunom Geramb, dvorskom gospodjom naše kraljice.

Nekaj za kratak čas.

Sluga jednoga oficira donesel je jedno jutro svojemu gospodaru par čžnah u hižu. od kojih je jedna imala dugu saru, a druga kratku. K vragu lopov, kaj delaš? Im ti mi nosiš dve fele čžnah! Bog bi znal, gospou lajtnant, odgovoril je sluga, i ja sam se šudil; ali najsmešneše je to, da je i v ganjku prav takov par.

Jeden administrator nije dobil juša votiziranja pri zbiranju ablegata za orsačko spravišće. Zznal je to jeden muž iste fare, otišel je k administratoru ter mu je rekel: Čuju gospou donistrator, ja sam čul, da su im glas vzeli. Za petran božjih! Vezda ne budu mogli veirkvi predekvati, kad nemaju glasa! Nebu jih nigdo čul.

Pošteno zaslužil.

„Je i vi poznate skupca Škrčića? Vezda su ga ipak na zadnje obsudili na dva ljeta u rešt.“

„To je jedino, kaj je pošteno zaslužil.“

Na selu.

A: „Čuješ, novi navučitelj mi se baš n-dopada, preveć je nekak gizdav.“

B: „Ja toga nisam opazil.“

A: „No pogledni samo, kak klobasica jede s vilicom.“

Na egzamenu.

Navučitelj: Poveć ti meni Jošek, koja je živina sposobna da bude najpriverženaša čovjeku?“

Dijak: „Pijavka.“

Velika istina.

Učitelj: „Poveć mi Ivek, jeli ima čovek slobodnu volju?“

Dijak: „Dok se neoženi.“

Iz škole.

Učitelj: „Vodozemci su anda one živine, koje po zemlji plaze. Morti bi mi ti znal imenovati kojega vodozemca?“

Dijak: „Je, to je moj mali brat.“

Stara baba: Otec duhovni, ja se budem odrekla od svršteke ljepote i u kloster hoćem stupiti za opaticu. Morti bi mi hoteli biti na pomoć u mojoj odluci?

Plebanoš: Sdrage voje, ali u klostru je treba 10 jezer forinti položiti.

Stara baba: „Deset jezer forinti! Im stemi peneci bi ja mogla i zamuž iti.“

Šlozil:

Glád Ferencs

III.

Stara nevolja.

Za vrijeme stanovitve svečanosti bil je k grafu X. i nieki starovičen Gospodin k obedu pozvan; rećeni gospodin pak je imal već više godinah katarra, i ter takovi koji na kroničkom iliti dugotrajnom katarhu trpe, su zajedno i naglubi, tak je i ov starovičen gospodin bil poleg svojega kroničkog katara zajedno i ponieisto glub.

Pod obedom ga grafica, poleg koje je pri stolu sedel, zapita:

„A kak se kaj nahadja njihova gospa?“

Gospodin odgovori: „Ah milostiva gospa grafica! To njim je moja stara nevolja, moram puno trpeti i kak vidim nebum se rešil dok bum živ, — ništ nehasni — moram trpljiven biti.“

Cielo društvo se je grohotom smejalo. — Naglubi gospodin je mislil, da ga grafica za njegov beteg pita.

IV.

Ov zna hrvatski.

Kak je poznato, ima u magjarskih regimentih soldatov, koji su iz takovih krajev magjarske, gde se dobro hrvatski govori kak na primer u Szepetniku, u Rechnitzu dapače u Budimu i. t. d. — Oni većinom na maršu neču se prepovedati, da hrvatski govore, nego samo magjarski se spominaju. To je onda za gazdu u Medjimurju, koj nebi znal magjarski, vrlo nepovoljno, ako takov

magjarski regiment nutar domaršira a soldat, podpun magjar k-takovomu samo hrvatski govorećemu gazli na stan dojde, skojim se onda nezna spominati.

Ali je jeden šneider u Cirkovlani znašel način, kak se more zeznati, koj sve jezik takov soldat govori.

Bilo je u svoje vrijeme, kad je nekoj magjarski regiment po Medjimurju bil uakvativren, cirkovlanski šneider je slučajno dobil soldata, koj je bil rodom iz Bándola, (gde puk dobro hrvatski govori) i koj je samo magjarski govoril, zapovedal i klel. Zmirom je sablum u ruki nekaj zahtieval, sad ovo, sad ono, a kutja teremtette i šrdóg adta su mu poljednom bili na jeziku. Jerbo pako šneider niti rieci magjarski nije razmel, a soldat je samo magjarski larmal, kak da bi bil iz Debreczina, vtekul se je naš šneider svojemu susedu čizmaru, koj je negda u mladosti svojoj još, do Csurgove vandrajući došel i tam se nekaj magjarski tči navčil.

Sused šoštar se anda odputi k-susedu za tolnačnika med magjarom soldatom i horvatom šueide om, veleć da je taj soldat brš čas debreczinčan; — nego ja se bum zato već z njim spominaj, reće čizmar.

Ali nebu nikal moji dragi majstori! Ako je predi bilo zlo, sad kad je došel šžmar za tolnačnika, postalo je još gerje, jer je naš bandolčan zahtieval stvari, koje niti su ga išle, a niti ih naš šneider nije pri ruki imal — i to je sve u magjarskem jeziku zahtieval, a čizmar je isto, na kuliko

je to bilo moguće, šneideru na horvatski tolnučil.

Kad je soldat na zadnje već počel u svojoj bezobraznosti i skoro nemoguće stvari zahtievati, koje šneider pod nikakov način nije bil moguci mu pružati, razsrdi se ovaj i proti svojemu susedu čizmaru po horvatski reče: „Oro je ipak strašen lopov, kojega je taj prokleti kapuš baš meni na vrat moral dopeljati!“

Ali komaj da je rieć „lopov“ izgovoril, dobil je od soldata takovu šusku za vuho, da je čul sve angele u nebu Gloria in excelsis Deo popevati.

Sused čizmar se sad proti susedu šneideru obrne te reč: „No dragi kum, mene sad više ovde nije treba, sad već se nebojte, da bi došli v-neprihliku, jer kak vidim o v z n a h r v a t s k i.“

V.

On pozna svoje ljude.

Neki selak dojde se k-soldackomu kapitanu pritužiti, da su mu njegovi soldati iz sobe dve vure na steni viseće vkrali i sad su na miestu, gde su vure bile, samo čavli u zidu, na kojih su vure visele.

„To nisu bili od moje kompagnije soldati“ — odgovori kapitan — „jer oni nebi niti čavle bili u steni ostavili.“

Em. Kollay.

Cena žitka. — Gabona áruk.

1 m.-mázsa. — 1 m.-cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	6	50
Zab	Zob	5	50
Rozs	Hrž	5	50
Kukoricza 6	Kuruza stari	4	90
" uj	" novi	4	60
Árpa	Ječmen	5	—
Fehér bab	Grah beli	5	50
Sárga "	" žuti	4	50
Vegyes "	" zméšan	4	—

LOTERIJA. Graz 19-ga novembra 1892.
45 3 74 28 53

NYILTTÉR.

Leszállított áru selymeket méterenkint 25% — 33% és 50% árleengedéssel az eredeti áron alul szállít megrendelt egyes öltönyökre vagy végekben is póstabér- és vámmentesen Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták póstaforralóval küldetnek. Svájczba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

Burgonya eladás.

Sárga vagy sziléziai vörös késői burgonyát elad 100 ko. (= cca 2 mérő) 2 frt 50 kr-ért házhoz szállítva a

beliczei jószágkezelőség.

Eredeti párisi

gummi és hálhólyag

felülmúlhatlan kitűnő minőségben tücszítja 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 frt. Megrendeléseket pontosan eszközöl 694 2—26

REIF J., specialista, BÉCS,

IV., Margarethenstrasse 7,

első és legismertebb czég e szakmában. Legjobb és legszolidabb kiszolgálás. Teljes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

Zongorák

a legújabb amerikai módszer szerint, vas-szerkezettel és keresztbetétekkel, a rendszer áránál

25%-kal olcsóbban

kaphatók

ROPAS M.-nél

cs. és kir. szab. zongorakészítő

Cilliben.

709 1—3

Pályázati hirdetés.

A csáktornyai róm. kath.

KÁNTORI ÁLLÁSRA

ezennel pályázat hirdetik.

Évi fizetés 520 frt, — 2 hold szántóföld, — stola jövedelem körülbelül 100 frt.

A folyamodványok folyó évi december hó 11-ig a csáktornyai plebánia hivatalhoz küldendők. A választás f. évi december 25-én lesz megtartva.

P. Ángyán Aurél
adminisztrátor.

1892. évi december hó 3-án nagy ló-marhavásár Varazsdon.

14.184—1892. szám.

III.

HIRDETMÉNY.

A magas kir. horvát-szlavon-dalmát országos kormány belügyi osztálya Zágrábban f. é. nov. hó 19-én kelt 54.753. rendelete szerint f. é. december hó 3-án szt. Barbara előtti napon Varazsdon egy országos vásár megtartását engedélyezte.

Ló- és marhafelhajtás engedélyeztetik.

Mi is ezennel köztudomásra adatik.

Szabad királyi városi tanács.

Varazsdon 1892. nov. 22.

A polgármester helyett, a városi tanácsnok:

Kušter, s. k.

Br. 14.184.—1892.

III.

OGLAS.

Visoka kr. zem. vlada, odjel za unutarne poslove u Zagrebu, blagoizvolila je odpisom svojim od dana 19. studenoga t. g. br. 54753. dozvoliti obdržavanje godišnjega sajma u gradu Varaždinu na dan 3. prosinca t. g. t. j. dan pred sv. Barbarom

Na ovaj sajam mogu se dotjerati konji i svakovrstno blago.

Što se ovime svestrano proglašuje

Gradsko poglavarstvo

u Varaždinu, 22. studenoga 1892.

Za gradonačelnika, gradski viećnik:

Kušter v. r.

Veliki konjski i marvinski sajam 3. prosinca 1892. u Varaždinu.

3697 tk. 892.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Gróf Festetics Jenő végrehajthatónak Hermán Antal és neje, Novákovics Francziska, Novákovics János és Jálsovecz János végrehajtást azevedők elleni 76 frt 91 kr tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyben a n-kanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. járásbírószág) területén lévő gárdinoveczi 386 tk. 550 hrsz. a. ingatlanból Novákovics Jánost illető $\frac{1}{24}$ része 17 frt 83 $\frac{1}{2}$ kr becaértékben; Novákovics Francziskát és Hermán Antalt illető $\frac{1}{4}$ része pedig 107 frt becaértékben, vagyis ezen egész ingatlanak $\frac{7}{24}$ 142 frt 66 $\frac{2}{3}$ kr becaértékben; a gárdinoveczi 387 tk. 869 hrsz. a. egész ingatlan a végr. t. 156 § a értelmében egészben 189 frt becaárban; a gárdinoveczi 461 tk. 673 hrsz. a. ingatlanból Novákovics Francziskát és férjét Hermán Antalt illető $\frac{1}{4}$ része — és Novákovics Jánost illető $\frac{1}{24}$ része vagyis ezen ingatlanak $\frac{7}{24}$ része 83 41 $\frac{1}{2}$ kr becaértékben; a gárdinoveczi 462 tk. 828 hrsz. a. ingatlan egészben a végr. t. 156 § a értelmében 43 frt becaárban; a gárdinoveczi 570 tk. 839 hrsz. a. Hermán Antal és neje Novákovics Francziskát tulajdonát képező ingatlan egészben 81 frt becaárban; a gárdinoveczi 613 tk. 858 hrsz. a. egész ingatlanok 42 frt becaárban; s végre a gárdinoveczi 69 tjkvben felvett összes ingatlanok a végr. t. 156 § a értelmében egészben — nevezetesen 87 hrsz a ingatlan legelő és erdő illetményel 326 frt; 85 hrsz. 8 frt; 499 hrsz. a 131 frt; 513 hrsz. a 12 frt; 547 hrsz. a. 100 frt; 549 hrsz. a. 100 frt; 609 hrsz. a 69 frt; 832 hrsz. a. 37 frt becaárban; 870 hrsz. a. 25 frt é 617b hrsz. a. 46 frt becaértékben az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1892. évi december hó 17-ik napján délelőtti 10 órákor a gárdinoveczi község bíróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becaárának 10 %-át készpénzben vagy az 1881: LX. t.-cz 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában, kijelölt óvadékképes, értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A csáktornyai kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság, 717

3609 tk. 92.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Gróf Festetics Jenő végrehajthatónak Bakacs István muraszerdahelyi végrehajtást szenvedő elleni 35 frt 85 kr. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. járásbírószág) területén lévő a muraszerdahelyi 59 tk. 1120 hrsz. a. ingatlanra 32 frt, 1003 hrsz. a. 61 frt, 1960. hrsz. a. 52 frt, 1998. hrsz. a. 18 frt, 2100 hrsz. a. 48 frt, 2205 hrsz. a. 24 frt, 2542 hrsz. a. 26 frt, 70b/2. hrsz. alattira 160 frt a 727 tk. 298b. hrsz. alatti ingatlanra az árverést 31 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1892 évi december hó 12-én délután 3 órákor

Mura-Szerdahely község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becaárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A csáktornyai kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság. 716 1-1.

Pályázati hirdetmény.**Örség községben a****TANITÓI ÁLLÁSRA**

ezennel **pályázat** hirdettetik; — a tanító fizetése **300 frt** készpénz, **1 hold föld haszon élvezete, 200 □-öl konyhakert és szabad lakás.**

A tanító saját szükségletére tüzi fát, saját pénzen köteles venni, azonban ha Murán innen vesz fát a község úgy az erdőben, mint otthon felmunkáltatja és az erdőből haza szállíttatja, — ellenben a Murán túl vett fát haza nem szállíttatja a község.

Az iskolát a község saját költségén és közege által fűteti.

Pályázati határidő: **1892. évi december 15-ike.**

A pályázni kívánók kérvényeiket lőt **Berk Félix** beliczaj plebános mint iskolaszéki elnök urhoz nyujtsák be, és **csakis okleveles tanítók pályázhatnak.**

Kelt Örségben 1892. évi november 18-án.

Rádli Mihály

iskolaszéki- és körjegyző.

718 1-1

Pályázati hirdetmény.

723 1-2

Csáktornya nagyközségben rendszeresített

két közrendőri állásra

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állás egyikét elnyerni óhajtják, hogy a szabályszerű kérvényeiket a község előjáróságánál 1892 évi december hó 10 ig nyujtsák be.

Pályázhat minden 24-35 éves honpolgár. — Egyik legfontosabb feltétel egészséges és ildomos testalkat.

Előnyvel bírnak kiszolgált katonák, — különösen pedig altisztek.

Javadalmazás: 200 frt fizetés. 40 frt lakbér illetmény, és egyenruha természetben.

Csáktornyan, 1892. évi november hó 22.

Az előjáróság.